

BART MOEYAERT (INDEX.PHP)

#1 BOEK

IN DRIE WOORDEN

29.05.2017 / 20:06

ANTWERPEN / THUIS

LAMPJE

ANNET SCHAAP

QUERIDO

Lampje van Annet Schaap heb ik welgeteld anderhalve dag nadat ik het boek aankocht uitgelezen. Dat verslinden is ondertussen bijna twee maanden geleden gebeurd.

U kunt het schandalig noemen dat ik nu pas een stukje over die leeservaring schrijf, maar ik vind 'schandalig' niet het juiste woord. In het geval van *Lampje* zou ik liever over een compliment spreken. Er zijn namelijk geen twee maanden overheen gegaan omdat ik geen zin of geen tijd had, of erger: het niet belangrijk genoeg vond.

Integendeel. Ik stelde het schrijven uit, omdat ik de juiste insteek niet vond. Ik dacht alsmaar dat ik met een stukje (met de

#5 BOEK

DIEPBEGAAFD

09.03.2017 / 09:17

ANTWERPEN / THUIS

RICO EN OSCAR

ANDREAS STEINHÖFEL

DAVIDSFONDS/INFODOK

Je vindt voor je deur een noedel en je besluit een speurtocht te beginnen, waar die rigatoni (waarschijnlijk ééntje met gorgonzola) vandaan komt. Eerst probeer je het in eigen huis: een oud appartementsgebouw aan de Dieffe 93 in Berlijn, met ongeveer tien flats en hun bewoners, waaronder je eigen moeder — die een nachtclub leidt en overdag slaapt, je surrogaatmoeder Frau Dahling, bij wie je altijd terechtkunt (om dan samen met haar naar Miss Marple te kijken), of de vervelende Herr Fitzke. Hij noemt je achterlijk, terwijl je zelf wel weet dat je een denkstoornis hebt, een beetje trager bent dan andere kinderen en snel in de war raakt. (Jij noemt jezelf 'diepbegaafd'.)

#2 BOEK

WIE IS DE BAAS?

17.05.2017 / 15:56

ANTWERPEN / THUIS

4 3 2 1

PAUL AUSTER

DE BEZIGE BIJ

De schrijver is de baas. Dat zeg ik niet omdat ik zelf schrijver ben en op mijn borst klopt. Dat zeg ik omdat ik een lezer ben die van een al dan niet lichtjes dwingend vertelstem houdt. Ik word blij van een auteur die me zijn of haar verhaal binnenlokt. Als hij of zij dat goed aanpakt, volg ik met plezier, blind, slaafs, en ik ben ook bereid een paar klappen te incasseren.

In **4 3 2 1** (<http://www.debezigebij.nl/boeken/4321-2/>) van Paul Auster voert de schrijver niet één, maar vier levens van hetzelfde personage op. Archie Ferguson wordt bij manier van spreken vier keer geboren en leeft vier keer op een andere manier. Hij heeft weliswaar vier keer een boon voor hetzelfde meisje, en zijn passie gaat vier

#6 BOEK

OPNIEUW RECINNEN

05.03.2017 / 11:37

BASEL / APARTHOTEL
ADAGIO

DOOR HET VUUR

JENNY VALENTINE

LUITINGH-SIJTHOFF

In 2007 was Jenny Valentine voor mij een ontdekking. Een nieuwe stem die me de oren deed spitsen. Na elk boek hongerde ik naar het volgende. Haar dwarse personages, die altijd een beetje boos zijn op de wereld of er toch op z'n minst moeite mee hebben, sloot ik in de armen. Valentine wist haar zoekende personages zo neer te zetten dat ze al na een paar bladzijden van vlees en bloed werden. Lucas uit *Op zoek naar Violet Park*, Rowan uit *Gebroken soep* en Sam en Bo uit *Mierenkolonie: ze bestaan allemaal*, misschien zaten ze gisteren nog naast je op tram acht.

Tussen mij en Chap uit *Het dubbelleven van Cassiel Roadnight* uit 2010 boterde het

nadruk op het verkleinwoord) geen eer kon doen aan dit boek. Ik kwam er maar niet achter hoe ik de parel op de beste manier tot z'n recht kon laten komen. Hoe kon ik in pakweg driehonderd woorden weergeven wat het meisje Lampje ondertussen al bijna twee maanden lang bij mij veroorzaakt? Ik herinner me haar als gisteren. De sfeer zindert na, alle personages leven nog.

Hoe kreeg ik dat in woorden gevat? Bij zo'n leeservaring verwachten lezers waarschijnlijk dat ik het verhaal zo'n beetje navertel, samenvat, om er dan in drie regels aan toe te voegen waarom het een aanrader is. Maar nu ben ik erachter gekomen wat ik moet zeggen: *Lampje* is geen aanrader. Nee.

Lampje is een absolute must. Eentje voor u, en eentje voor een paar mensen (grote en kleine) in uw omgeving.

Annet Schaap weet in haar tekeningen al jaren een hele wereld te scheppen, en het is prachtig dat ze ook met woorden de kunst blijkt te verstaan om op een wonderlijke, indringende manier te tekenen. Soms gaan ze briljant hand in hand, een schrijver en een illustrator in één persoon.

Ik leef al bijna twee maanden van de beelden die ik bij het lezen heb gezien, het verhaal dat ik heb

Het is de schijnbaar banale openingsscène van *Rico, Oscar en de spookschaduw* (<http://zoeken.bibliotheek.be/details/Aandreas-Steinhofel/Rico-Oscar-en-de-spooschaduw/Boek/?itemid=library/marc/vlacc|7533949>), maar banaal is in dit geval geniaal. Andreas Steinhöfel, die met dit boek in 2009 terecht de Deutsche Literaturpreis won, zorgt ervoor dat je vanaf bladzijde één de binnenwereld van Rico begrijpt. Je krijgt een schitterende typering van de verschillende bewoners en de plek waar dit verhaal zich afspeelt. En: de toon van humor én ernst is gezet. De zoektocht met de noedel is de opmaat voor een veel grotere detective.

Rico ontmoet de hoogbegaafde Oscar, maar voor hij Oscar een vriend kan noemen, wordt die jongen door Mister 2000, ofte de 'kidnapper van de Aldi' (omdat hij zo weinig losgeld vraagt), ontvoerd. De diepbegaafde Rico gaat net als Miss Marple aan de slag, wat voor een jongen als Rico geen sinecure is. Hij overtreft zichzelf.

Over Rico en Oscar bestaan ondertussen drie boeken, en voor het najaar 2017 is een prentenboek over de twee aangekondigd. Dit eerste deel heb ik in elk geval met groot plezier in het Duits gelezen. Steinhöfel is één van mijn absolute favorieten uit het Duitse taalgebied.

keer naar het schrijven en naar honkbal uit, maar zijn voorgeschiedenis blijft Aandreas-voorgeschiedenis.

Het is Austers bedoeling dat je stilstaat bij het feit dat je leven door een stom toeval een compleet andere wending kan nemen. En je kunt door een stom toeval ook doodgaan.

Mooi idee, maar terwijl ik dit boek van een door mij zeer geliefde schrijver las, merkte ik dat Auster naar mijn gevoel aan het ondergraven was wat hij net had verteld. Hij zei aan het begin van elk nieuw hoofdstuk dat alles wat ik net had gelezen misschien niet waar was, want zometeen zou het leven van Archie Ferguson weer een heel andere kant opgaan.

Met andere woorden: ik vond het lastig te geloven dat hij de baas was. Aan het eind wordt de structuur van het boek op een slimme manier verduidelijkt, maar 'het einde' betekent ook dat je eerst 900 bladzijden door moet en dat is veel, als je niet echt gelooft wat de baas vertelt.

4 3 2 1 is uit het Engels vertaald door Ronald Vlek.

Share

minder goed. Het toeval wil dat het om een jongen gaat die zich als iemand anders voordoet. In het begin van het boek geloven de anderen hem wel, maar ik trapte er niet in. Voor mij kwam de jongen niet tot leven, waardoor het hele verhaal ook op afstand bleef.

Toen ik las dat *Door het vuur* (<http://www.lsamsterdam.nl/bc/het-vuur/>) verschenen was, kreeg ik hartkloppingen. De uitgeverij bleek kosten noch moeite te hebben gespaard voor een mooie editie: blauw op snee, gepreegde letters op het omslag.

Ik denk dat ik ongeveer zeven keer opnieuw ben begonnen in het boek. Het was mijn dag niet, of ik was te moe, of ik had een alinea gemist, of ik had geen zin in het toontje van het hoofdpersonage. Er was altijd wel iets aan de hand waardoor ik Valentine opzij legde en dacht: volgende week nog eens proberen.

Iris kijkt minachtend naar haar moeder en haar stiefvader, die allebei van glamour en schone schijn houden. Haar echte vader blijkt op sterven te liggen en als kunstverzamelaar over een flink fortuin te beschikken.

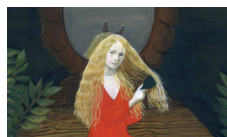
Ik hoop dat het voor andere lezers het boek is dat op de flap wordt beloofd: een 'bitterzoet verhaal over hebzucht, liefde en verraad'. Zelf heb ik alleen maar pratende mensen meegemaakt, die met hun dialogen het

beleefd. Vandaag besefte ik dat ik niks hoeft te vertellen over de moed en het lef van een meisje, het missen van een moeder (en een vader) en het geloof in het schijnbaar onmogelijke. Ik moet gewoon vermelden dat ik al bijna twee maanden met Lampje leef — wat eigenlijk betekent dat een stukje soms niet langer dan twintig woorden nodig heeft. Of nee, drie: Lees dit boek.

Share

#3 BOEK

GEWELDIGE WORDDOD

29.04.2017 / 11:24

PEGUERA / HOTEL CALA
FORNELLS

DINGEN DIE WE VERLOREN

MARIANA ENRIQUEZ

ATLAS CONTACT

In 2010 was de verhalenbundel *Vogels die vlees eten* van Thijs de Boer een ontdekking voor me. Ik tipte het in deze rubriek en het boek vermeld ik nu weer, omdat ik vandaag (zeven jaar later) hetzelfde soort opwinding voel bij het ontdekken van de bundel van Enriquez. Hou u vast voor *Dingen die we verloren in het vuur*.

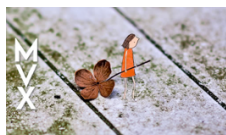
Rico, Oscar en de spookschaduwen is in een vertaling van Ina Vandewijer in het Nederlands verschenen.

MEER OVER ANDREAS
STEINHÖFEL
([HTTP://HTTPS://NEWSFROMVISIBLE.BLOGSPOT.BE/](http://newsfromvisible.blogspot.be/))

Share

#4 BOEK

MOOI VOORSTEL

29.03.2017 / 21:53

ZÜRICH / HOTEL SCHEUBLE

KOM JE VERDWALEN

LOTTE VAN DIJCK

QUERIDO

Het is je ongetwijfeld al opgevallen dat mensen die hard brullen gemakkelijk het nieuws halen. Gemakkelijker dan mensen die fluisteren in ieder geval. Om die reden is het je waarschijnlijk nog niet opgevallen dat *Kom je verdwalen* verschenen is, een poëzieprentenboek.

Lotte van Dijck contacteerde me eerst al eens in 2007, en later nog eens in 2012. Ze zou afstuderen aan de Schrijversvakschool, en vroeg me of ik haar wilde begeleiden bij haar eindproject. Dat wilde ik maar al te graag, want ik vond haar werk vanaf het begin bijzonder.

verhaal weliswaar vaart geven, maar door die snelheid mis ik op den duur rust en diepgang. De bladeren die in een leeg zwembad zijn gevallen worden 'koperkleurig, kastanjebruin en woestijnrood' genoemd — dat is heel knap opgemerkt door het hoofdpersonage, maar zo'n precieze observatie geeft de dingen niet per se reliëf en maakt het verhaal niet per se levensecht.

Belangrijk nog is dat Iris' passie voor vuur als een rode draad door het verhaal gaat. Dat er vanuit vuur iets moois kan ontstaan verklaart het blauw van het boek. De oorspronkelijke titel van *Door het vuur* is *Fire Color One*, de titel van een kunstwerk van Yves Klein (<https://www.youtube.com/watch?v=CFc2qnpUc3o>). Meer verklap ik niet. Het is allemaal goed bedacht, en waarschijnlijk is het daar waar het schoentje wringt. Het is verschrikkelijk als je emotioneel uit een boek stapt.

Door het vuur is uit het Engels vertaald door Jenny de Jonge.

Share

Lees de twaalf verhalen (mondjesmaat, adem in, adem uit, neem er de tijd voor) en laat de bevreemding als een donkere, koude schaduw over u heen vallen. Reis naar de minst prettige wijken van Buenos Aires, rij mee naar Paraguay, woon op een plek waar je liever niet zou wonen, volg Enriquez' sterke vrouwen en geniet van de manier waarop ze haar verhalen componeert.

Horrorfilms zijn niet aan mij besteed, maar van deze secuur vertelde verhalen, die zich als horror-kortfilms voor me afspelen — zo geweldig beeldend en raak zijn ze geschreven — heb ik genoten. En het genot duurt voort, want Enriquez laat haar lezer niet een twee drie los.

Dingen die we verloren in het vuur is uit het Spaans vertaald door Peter Valkenet.

Share

'Werk' is in het geval van Lotte bijna een bot woord. Aan haar gedichten en gedachten schaaft en sleutelt ze. Elk woord staat op zijn plek, er staat geen woord te veel. (Daar hebben we het vaak over gehad.) Ze kleedt de taal uit tot op het bot en kijkt met de puurste blik naar de wereld. Als je met haar mee durft te kijken, besef je dat het lang geleden was dat je nog eens door woorden en beelden werd ontwapend.

Naast al het groot lawaai en alle brutale bekken getuigt wat Lotte van Dijck doet echt van durf. Ga in op Lottes vraag, en verdwaal nog eens flink.

MEER OVER LOTTE VAN DIJCK
([HTTP://WWW.DEVERDERKIJKER.COM/KOMJEVERDWALEN/](http://www.deverderkijker.com/komjeverdwalen/))

Share